

Kuhusu
**KUUNGAMA
DHAMBI**

!

Shemeji Melayeki

Kuhusu Kuungama Dhambi

Kuhusu Kuungama Dhambi

©2025

Shemeji Melayeki

**Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kunakili bila
ruhusa ya maandishi ya mwandishi isipokuwa kwa
nukuu mbalimbali na matumizi ya kufundishia.**

SIMU: +255 714 5 48 565

+255 763 965 297

Email: *shemeji.melayeki@gmail.com*

YouTube: *Shemeji Melayeki*

Instagram: *apostle_shemeji_melayeki*

Twitter: *@melayeki*

Facebook: *Ap Shemeji Melayeki*

ISBN - 978-9912-9884-9-1

Kimepigwa Chapa Na: **KLIMAX SOLUTIONS – ARUSHA**

+255 658 288 054

+255 687 699 862

YALIYOMO

SHUKRANI.....	iii
DIBAJI.....	iv
SURA YA 1	1
<i>MAMBO YA MSINGI</i>	1
SURA YA 2	8
<i>KUUNGAMA DHAMBI</i>	8
SURA YA 3	17
<i>KUUNGAMA KWENYE NYARAKA</i>	17
SURA YA 4	23
<i>TUKIZIUNGAMA DHAMBI ZETU</i>	23

SHUKRANI

Nilikwama katika namna yangu ya kufasiri Biblia hadi nilipopata mafundisho ya Mchungaji Chris Onayinka. Namna yangu ya kufasiri Biblia ilibadilika na kupokea mwanga mpya wa kuyaona maandiko matakatifu. Mafundisho na maandishi yangu yameathiriwa na namna yake yenye faida kubwa katika usahihi wa kuyasoma na kuyaelewa maandiko. Ninashukuru sana kwamba huduma yake inaendelea kunijenga na hatimaye huduma yetu.

Kwa familia yangu, mara nyingi nimekuwa macho usiku wakati wamelala, kwa utulivu mkubwa walionipa. Mke wangu Neema amekuwa msaada mkubwa katika kuhakikisha ninafanikisha uandaaji wa kitabu hiki.

Kwa timu ya watu waliojitolea kujifunza kuitia kwangu kwenye huduma ya Global Family Gatherings; wachungaji wetu na maaskofu, wamekuwa sababu ya kunifanya nijitume zaidi.

Kwa wadau wanaofanya huduma pamoja na mimi kwa njia ya sadaka zao ili kuhakikisha kazi hii haikwami, wamekuwa waaminifu kwa rasilimali zao ili kweli hii ienee zaidi.

DIBAJI

Mara nyingi jambo linapokuwa limezoeleka sana linachukua nafasi kubwa katika ufahamu wa watu na kujenga ngome yenye mizizi mirefu, kulibadili jambo hilo kwa mara moja huleta changamoto kubwa katika fikira za watu hasa pale linapokuwa geni. Ugeni wa jambo katika fikira za watu unaleta changamoto kubwa sana katika upokeaji jambo linapokuwa sahihi lisilokuwa limezoeleka au lisilo sahihi ambalo halijazoeleka.

Moja ya jambo ambalo lililozoeleka vibaya na kuchukua nafasi kubwa katika ufahamu wa watu linaloleta changamoto katika upokeaji sahihi wa maelekezo sahihi na chambuzi sahihi ya maandiko matakatifu ni kuhusu kuungama dhambi.

Mara nyingi watu wanapofundishwa kwamba msamaha wa dhambi unapokelewa kwa imani kwa sababu ya dhabihu ya Yesu Kristo iliyotolewa mara moja na kwamba haupaswi tena kuomba msamaha kila siku, watu wengi hurukia kwenye kipande cha mstari kutoka waraka ya Yohana wa kwanza kwa watu wote kipande kinachosema [9] *Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.*

1 Yohana 1:9

Kwamba Mungu ni mwaminifu kwamba atatuondolea dhambi zetu kama tukiziungama? Na kutusafisha na udhalimu wote?.

Kwa hiyo inakuwa tukio la mara moja au kila siku au wiki au wakati wowote ukifanya dhambi?

Kwamba uaminifu wa Mungu wa kusamehe ni sisi kukumbuka na kuziungama kila siku ?

Ni muhimu kutafakari Yohana alikusudia nini? Kwa sababu kwenye Waraka huo huo amewaambia '*'Nawaandikia ninyi, watoto wadogo, kwa sababu mmesamehewa dhambi zenu, kwa ajili ya jina lake.'*' **1 Yohana 2:12**

Anawaambia ***mmesamehewa dhambi zenu*** siyo mtasamehewa mkikiri bali wamesamehewa. Tena kwa ajili ya jina lake.

Sasa tunaweza kusafiri kwa pamoja na kuangalia hili kwa undani hatua kwa hatua na kupata ufahamu wote.

SURA YA 1

MAMBO YA MSINGI

Jambo lolote linalohusu mwenendo na utendaji ya wamini lazima lielezewe kwa kutumia Maandiko Matakatifu. Paulo anamwandikia Timotheo, kwenye **2 Timotheo 3:15-16 [15]** *na ya kuwa tangu utoto umeyajua maandiko matakatifu, ambayo yaweza kukuhekimisha hata upate wokovu kwa imani iliyo katika Kristo Yesu. [16] Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki;*

Neno "**kukuhekimisha**" kwenye lugha ya asili ya Biblia linamaanisha *kuwa na akili na ustadi; ili kubuni mambo kwa ustadi.*

Neno "**umeyajua**" kwenye lugha ya asili ya Biblia linamaanisha *kuona macho na kuthamini.* Kwa hiyo, Paulo katika andiko lililo juu anadokeza kwamba Timotheo alikuwa na uwezo wa kutumia na kuthamini

maandiko kwa njia ifaayo. Neno hilohilo lilitumiwa tena na Paulo katika barua yake ya pili.

Paulo alitumia maneno “**Kila andiko**” katika mstari wa 16 na “**maandiko matakatifu**” katika mstari wa 15. Ona kwamba matumizi ya neno hilo katika Mstari wa 16 ni umoja (andiko) huku mstari wa 15 ukitumia maana ya wingi (maandiko).

Katika mstari wa 15, neno “**takatifu**” awali linamaanisha iliyotengwa au ya pekee; ambayo imetengwa kwa kusudi au matumizi maalumu.

Kwa hivyo, Paulo alipoandika “umejua maandiko matakatifu”, bila shaka alikuwa akimaanisha Timotheo amesoma kitabu. Hiyo ina maana ujuzi wa Timotheo uliwasilishwa kwa kusoma. Neno “umeyajua” katika andiko hilo linamaanisha Timotheo alikuwa anayafahamu maandiko. Hilo linadokeza kwamba alikuwa amesoma habari hiyo vizuri na kwa kina na kuweza kusema kutoka kwenye maandiko hayo, kunukuu kutoka kwayo na kuelewa mawazo ambayo yalipitishwa ndani ya hayo maandiko.

Neno maandiko katika mstari wa 15 awali lilirejelewa pia kwa vitu vinavyochorwa na pia huelezea kitendo chenyewe cha kuandika. (Warumi 2:27, 2 Wakorintho 3:3, Wagalatia 6:11).

Neno "**andiko**" katika mstari wa 16 hapo awali lilimaanisha mkusanyiko wa vitabu vya Agano la Kale (Mwanzo mpaka Malaki).

Kwa hiyo Paulo katika mstari wa 16 anasema **MAANDIKO YOTE** yametolewa kwa pumzi ya Mungu.

Kwa hiyo hii inaashiria kwamba Paulo katika 2 Timotheo 3:16 alikuwa akimaanisha maudhui ya maandiko matakatifu ni kushughulika na mambo aliyoyataja hapo.

Kifungu cha maneno "**lenye pumzi ya Mungu**" kilimaanisha kuhimiza au kuhamasisha mtu au kitu kingine au kwa lugha rahisi kuvuvia.

Hivyo, Paulo alikuwa akisema hapa kwamba uandikaji wa maandishi hayo yalivuviwa na Roho ya Mungu. Mungu aliwavuvia wale walioiandika.

Kwa hiyo maandiko matakatifu yanafaa **kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki.**

Anaongezea kwa kusema **2 Timotheo 3:17 [17] ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema.**

Kwa hiyo ni kwa ajili ya watu wa Mungu au waamini au wenye haki. Inaelekeza namna atakavyoenenda.

Angalia tena Tafsiri ya Kiswahili SUV inatumia "...kukuhekimisha hata upate wokovu" ila ilitakiwa kusomeka hivi ".... kukuhekimisha **katika wokovu**".

Neno *upate* ukisoma King James Version ni *unto ambapo tafsiri mojawapo ni katika*. Hii ni kwa sababu Timotheo tayari alikuwa ameokoka na maandiko kwake yana lengo la kumpa maelekezo au hekima ya kuenenda katika wokovu. Hivyo tungesema *umeyajua maandiko matakatifu, ambayo yaweza kukuhekimisha KATIKA wokovu*. Hekimisha imetokana na neno lenye mzizi wa hekima (**sophizo**= *to make wise, teach, to have understanding*), akimaanisha kuwa maandiko yanaweza kukuhekimisha jinsi ya **kuenenda katika wokovu**. Hivyo, lengo la Maandiko Matakatifu ni kuhekimisha katika wokovu.

2 Timotheo 3:15 [15] *na ya kuwa tangu utoto umeyajua maandiko matakatifu, ambayo yaweza kukuhekimisha hata upate wokovu kwa imani iliyo katika Kristo Yesu.*

Neno “**kujua**”, katika kigiriki ni ‘**eido**’ (to perceive with eyes) yaani, mtazamo unaokuwa nao unapofanya jambo fulani, katika muktadha huu ni ule mtazamo anaokuwa nao mtu anaposoma maandiko matakatifu. Maandiko matakatifu kwa muktadha huu ni Mwanzo mpaka Malaki kwani hivyo ndivyo vitabu vilivosomwa na kanisa la kwanza.

Kwa hiyo utakatifu maana yake ni kile kilichotengwa kwa ajili ya kusudi maalumu. Hivyo, maandiko matakatifu yamechaguliwa kwa kusudi/lengo maalumu na hapa **2 Timotheo 3:15** Paulo anasema kuwa kusudi la maandiko matakatifu ni **kujifunzia na kufundishia**.

Kuonya= *Reproof ‘Elegchos’ (a proof by which a thing is proved or tested)* yaani kukupa Ushahidi mwingi.

Kuwaongoza = *Correction= ‘Epanorthosis’(Restoration to an upright or right state, correction, improvement of life or character)* kurekebisha mtindo wa maisha na mwenendo wa watu.

Kuadibishwa = *Instructions= ‘Paideia’= (The whole training and education of children) = Kuelezea mafundisho kwa mtoto.*

Hii ndio sababu mkristo hahitaji na hapaswi kuongozwa na Saikolojia yejote, kwa sababu Neno la Mungu lina maelekezo ya kutosha kuhusu mwenendo wake. Hivyo hakuna jambo ambalo mkristo atashindwa kufanya kwa sababu mtazamo wake unaongozwa na Neno. Hakuna kitu kama, “...Ndio hivyo nilivyo”. Mwamini hayuko chini ya cho chote, bali vyote viro chini yake anaweza kuelekeza matamanio yake sawa sawa na maandiko matakatifu.

2 Timotheo 3:17[17] “*ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema*”.

Neno amekamilishwa limetafsiriwa kutoka kwenye neno ‘*thoroughly furnished*’ likitokana na neno *exartizo*(To complete or finish perfect/ accomplish) that is to equip fully = yaani ametayarishwa/amewezechwa kwa Habari ya mwenendo kama mkristo na kwa Habari ya Injili.

Neno ‘Kamili’ limetokana na neno ‘Artios’ (Perfect) = fitted, complete yaani Mwenendo wa Mkristo na Injili.

Waefeso 4:11-12[11]*Naye alitoa wengine kuwa mitume, na wengine kuwa manabii; na wengine kuwa wainjiliisti na wengine kuwa wachungaji na waalimu.* [12]*kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu, hata kazi ya huduma itendeke, hata mwili wa Kristo ujengwe.*

“...Kukamilisha watakatifu” ndio kusema kuwawezesha (capacity building) kufanya vizuri kazi ya huduma, mwili wa Kristo ujengwe na kazi ya huduma itendeke. Lengo ni kuwawezesha waweze **kufanya huduma, yaani azae watu watakaofanya kama ye ye** kwasababu kila Mwamini ni ‘**MHUDUMU**’ wa injili na anakuwa katika mwenendo na utendaji wa huduma.

“...ili tusiwe tena watoto wachanga...”

Muhudumu huyu anafundishwa lililokuwa sahihi. Kama watu wa taasisi za fedha, jambo muhimu ni kuelekezwa juu ya noti halisi (*original note*) ili aweze kuijua vizuri na wala hafundishwi kuhusu noti feki, kwa sababu, feki ni nyingi sana, ila “**HALISI**” inabaki kuwa na sifa zile zile nyakati zote.

Tunapoendelea katika somo hili, ni muhimu kuelewa kwamba kanuni ya msingi ya ufasiri sahihi wa Biblia ni kwamba kifungu cha Maandiko hakiwezi kumaanisha leo kile ambacho hakijawahi kumaanisha wakati kilipoandikwa. Kwa hiyo, hitaji la kutafsiri kwa bidii na kwa usahihi Maandiko, vinginevyo kiini hasa kilichofanya Biblia hiyo kuandikwa kingeshindwa na kupotea kabisa. Kwa hiyo, umuhimu wa kufasiri Maandiko kwa bidii ni lazima kusisitizwa sana.

Uangalifu lazima uzingatiwe ili kufasiri muktadha, maudhui, sarufi, msamiati, ukweli wa kihistoria, nyakati na tamathali za usemi kama zilivyotumiwa na mwandishi.

Hivyo, katika kufasiri Biblia, lazima uangalie kwa makini matumizi ya maneno, kwa sababu kama ilivyosemwa hapo awali awali "maandiko hayawezhi kamwe kumaanisha leo, yale ambayo mwandishi hakumaanisha wakati anaandika." Hili linatupa ulazima wa kuwa makini na kuzingatia matumizi ya maneno kama vile muundo wa kisarufi, uchanganuzi wa muktadha, matumizi ya kihistoria ya maneno, na jinsi maneno hayo yanavyotumiwa katika muktadha wa kitabu na vitabu vingine na waandishi wengine wa Biblia.

Mfano kamili wa hili ni matumizi ya neno "kuungama."

SURA YA **2**

KUUNGAMA DHAMBI

Kwenye **2 Timotheo 3:14-17** *Bali wewe ukae katika mambo yale uliyofundishwa na kuhakikishwa, kwa maana unajua ni akina nani ambao ulijifunza kwao; 15 na ya kuwa tangu utoto umeyajua maandiko matakatifu, ambayo yaweza kukuhekimisha hata upate wokovu kwa imani iliyo katika Kristo Yesu. 16 Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki; 17 ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema.*

Kila kitu kuhusu mwamini kinalelezewa kwa kutumia maandiko matakatifu. Hii ni pamoja na mambo yahusuyo **KUUNGAMA DHAMBI**.

Kwanza tuweke wazi kuwa Biblia inafundisha juu ya **kuungama dhambi** –kwa hiyo huwezi kuitupa nje, lazima lifundishwe vizuri. Lakini pia kuna mkanganyiko na mvurugano mkubwa juu ya somo hili.

Musa katika torati aliandika kuhusu hili. Angalia kwenye

Mambo ya Walawi 19:19-22 *Mtaazishika amri zangu. Usiwaache wanyama wako wa mfugo wakazaana kwa namna mbalimbali; usipande shamba lako mbegu za namna mbili pamoja; wala usivae mwilini mwako nguo ya namna mbili zilizochanganywa pamoja.* 20 Tena mtu ye yote alalaye na mwanamke aliye mjakazi, naye ameposwa na mume, wala hakukombolewa kwa lo lote, wala hakupewa uhuru; wataadhibiwa; hawatauawa, kwa sababu huyo mwanamke hakuwa huru. 21 Na huyo mume ataleta sadaka yake ya hatia aitoe kwa Bwana, hata mlangoni pa hema ya kukutania; kondoo mume kwa hiyo sadaka ya hatia. 22 Kisha huyo kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake, kwa huyo kondoo mume wa sadaka ya hatia mbele za Bwana, kwa ajili ya dhambi yake aliyoifanya; naye atasamehewa hiyo dhambi yake aliyoifanya.

Pia kwenye **Hesabu 15:22-24. 28** *Hesabu 15:22-24 Tena mtakapokosa, msiyashike maagizo hayo yote Bwana aliywambia Musa, 23 hayo yote Bwana aliywaaagiza kwa mkono wa Musa, tangu siku hiyo Bwana aliyoleta maagizo, na baadaye katika vizazi vyenu 24 ndipo itakapokuwa, kama ni kosa lililofanywa pasipo kujua, wala mkuutano haukuwa na fahamu, ndipo mkuutano wote utasongeza ng'ombe mume mmoja mdogo kuwa sadaka ya kuteketezwa, kuwa harufu ya kupendeza kwa Bwana, pamoja na sadaka yake ya unga, na sadaka yake ya kinywaji, kama amri ilivyo, na mbuzi mume mmoja kuwa*

sadaka ya dhambi... Naye kuhani atafanya upatanisho kwa ajili ya huyo mtu akosaye, atakapofanya dhambi pasipo kujua, mbele za Bwana, ili kufanya upatanisho kwa ajili yake; naye atasemehewa.

Mambo ya Walawi 5:5-6 *kisha itakuwa, hapo atakapokuwa na hatia katika mambo hayo mojawapo, ndipo atakapoliungama jambo hilo alilolikosa; 6 naye atamletea Bwana sadaka yake ya hatia kwa ajili ya hiyo dhambi yake aliyofanya, mwana-kondoo wa kike, au mbuzi mke, kutoka katika kundi lake, kuwa ni sadaka ya dhambi; kisha kuhani atamfanyia upatanisho kwa ajili ya hiyo dhambi yake.*

Sadaka ya upatanisho iambatane na kuungama.

Mambo ya Walawi 26:40-42 *Nao wataukiri uovu wao, na uovu wa baba zao, katika maasi yao waliyoasi juu yangu, tena ya kuwa kwa sababu wameendelea kunishikia kinyume, 41 mimi nami nimeendelea kuwashikia kinyume wao, na kuwatia katika nchi ya adui zao; lakini hapo, kama mioyo yao isiyokuwa tohara ikinyenyekoa, nao wakubali adhabu ya uovu wao; 42 ndipo nitakapokumbuka agano langu pamoja na Yakobo, tena agano langu na Isaka, tena agano langu na Ibrahimu nitalikumbuka; nami nitaikumbuka nchi hiyo.*

Kabla ya hapa/torati watu walikuwa wanahesabiwa haki au kusamehewa bila masharti –watu walihesabiwa haki kwa imani katika AHADI YA INJILI.

Ijapokuwa sharia imewapa watu masharti lakini bado dhambi hazikuondolewa kwa kutii hayo masharti.

Waibrania 10:1-4 *Basi torati, kwa kuwa ni kivuli cha mema yatakayokuwa, wala si sura yenyewe ya mambo hayo, kwa dhabihu zile zile wanazozitoa kila mwaka daima, haiwezi wakati wo wote kuwakamilisha wakaribiao. 2 Kama ndivyo, je! Dhabihu hazingekoma kutolewa; kwa maana waabuduo, wakiisha kusafishwa mara moja, wasingejiona tena kuwa na dhambi? 3 Lakini katika dhabihu hizo liko kumbukumbu la dhambi kila mwaka. 4 Maana haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi.*

Baadaye Sulemani alipojenga hekalu, alitaja masharti pia, Angalia **2 Mambo ya Nyakati 6:21-39** *Uyasikie atakayosihi mtumwa wako, na watu wako Israeli, watakapoomba wakikabili mahali hapa; naam, usikie toka makaoni mwako, toka mbinguni, nawe usikiapo, samehe. 22 Ikiwa mtu amemkosea mwenzake, akitiwa kiapo, aapisthwe, naye akija na kuapa hapa mbele ya madhabahu yako nyumbani humu; 23 basi, usikie mbinguni, ukatende, ukawahukumu watumwa wako; ukimlipiza mwovu, kumpatilizia njia yake kichwani; ukamfanyie haki mwenye haki, ukimjalia kwa kadiri ya haki yake. 24 Ikiwa watu wako Israeli wamepigwa mbele ya adui zao, kwa sababu wamekukosa wewe; kama wakirejea kwako, na kulikiri jina lako, wakikuomba na kukusihii nyumbani humu; 25 basi usikie huko mbinguni,*

ukaisamehe dhambi ya watu wako Israeli, na kuwarejeza tena katika nchi uliyowapa wao na baba zao. 26 Ikiwa mbingu zimefungwa, hata hakuna mvua, kwa sababu wamekukosa wewe; kama wakiomba wakikabili mahali hapa, na kulikiri jina lako, na kuiacha dhambi yao, uwatesapo; 27 basi usikie huko mbinguni, ukaisamehe dhambi ya watumwa wako, na ya watu wako Israeli; uwafundishapo njia njema iwapasayo waiendee; ukainyeshee mvua nchi yako, uliyowapa watu wako iwe urithi. 28 Ikiwa nchi imeingia njaa, au tauni, au ukosefu wa mvua, au ukungu, au nzige, au panzi; ikiwa adui wamewahusuru katika nchi ya miji yao, au ukiwapo msiba wo wote, au uele wo wote; 29 yo yote atakayoyaomba na kusihii mtu awaye yote, au watu wako Israeli wote pamoja, watakaojua kila mtu pigo lake mwenyewe, na msiba wake mwenyewe, akiinyoshea mikono nyumba hii; 30 basi usikie huko mbinguni, ukaapo, ukasamehe, ukampatilize kila mtu kwa kadiri ya njia zake zote; wewe umjuaye moyo; (maana wewe peke yako ndiwe uijuaye mioyo ya wanadamu); 31 ili wakuche wewe, waziendee njia zako, siku zote watakazoishi katika nchi uliyowapa baba zetu. 32 Hata na mgeni naye, asiyekuwa mmoja wa watu wako Israeli, atakapokuja kutoka nchi iliyio mbali sana kwa ajili ya jina lako kuu, na mkono wako ulio hodari, na mkono wako ulionyoshwa; hao watakapokuja na kuomba wakiielekea nyumba hii; 33 basi usikie huko mbinguni, toka makaoni mwako, ukatende yote atakayokuomba huyo

mgeni; ili watu wote wa dunia wapate kulijua jina lako, na kukucha wewe, kama watu wako Israeli, tena wajue ya kuwa nyumba hii niliyojenga imeitwa kwa jina lako. 34 *Ikiwa watu wako wametoka kupigana na adui zao, utakakowatuma ko kote, wakikuomba kuuelekea mji huu uliouchagua, na nyumba hii niliyojenga kwa jina lako;* 35 *basi uyasikie huko mbinguni wayaombayo, na kusihu, ukaitetee haki yao.* 36 *Wakikukosa, (maana hakuna mtu asiyekosa), hata uwakasirikie, na kuwatia mikononi mwa adui zao, wawahamishe, na kuwachukua mateka mpaka nchi iliyo mbali au iliyo karibu;* 37 *basi wakikumbuka katika nchi walikohamishwa, na kutubu, na kukusihu katika nchi ya uhamisho wao, wakisema, Tumekosa, tumetenda kwa ukaidi, tumefanya maovu;* 38 *wakurudiapo kwa mioyo yao yote, na kwa nia zao zote, katika nchi ya uhamisho wao, adui walikowahamisha, wakiomba na kuielekea nchi uliyowapa baba zao, na mji huu uliouchagua, na nyumba hii niliyojenga kwa jina lako;* 39 *basi uyasikie toka mbinguni, toka makaoni mwako, wayaombayo, na kusihu, ukaitetee haki yao; ukawasamehe watu wako, waliokosa juu yako.*

Ilikuwa lazima waelekee hekaluni na kumwomba Mungu. Angalia huu mstari maarufu kwa watu ambao Sulemani alisema **2 Mambo ya Nyakati 7:14** *ikiwa watu wangu, walioitwa kwa jina langu, watajinyenyekesha, na kuomba, na kunitafuta uso, na kuziacha njia zao mbaya; basi, nitasikia toka mbinguni, na kuwasamehe dhambi*

yao, na kuiponya nchi yao.

Angalia ikiwa .. watajinyenyekesha, na kuomba, na kunitafuta uso, na kuziacha njia zao mbaya; basi, nitasikia toka mbinguni, na kuwasamehe dhambi yao, na kuiponya nchi yao.

Masharti mojawapo ya kupokea msamaha kwenye mazingira hayo ni **kuungama**. Na hiyo ina msisitizo mkubwa kwenye torati.

LAKINI ILIKUWA INAFANYIKAJE?

Mambo ya Walawi 16:21 *Na Haruni ataweka mikono yake miwili juu ya kichwa cha yule mbuzi aliye hai, na kuungama juu yake uovu wote wa wana wa Israeli, na makosa yao, naam, dhambi zao zote; naye ataziweka juu ya kichwa chake yule mbuzi, kisha atampeleka aende jangwani kwa mkono wa mtu aliye tayari.*

Angalia pia **Mambo ya Walawi 5:5-6** *kisha itakuwa, hapo atakapokuwa na hatia katika mambo hayo mojawapo, ndipo atakapoliungama jambo hilo alilolikosa; 6 naye atamletea Bwana sadaka yake ya hatia kwa ajili ya hiyo dhambi yake aliyoifanya, mwana-kondoo wa kike, au mbuzi mke, kutoka katika kundi lake, kuwa ni sadaka ya dhambi; kisha kuhani atamfanya upatanisho kwa ajili ya hiyo dhambi yake.*

Angalia tena, **Mambo ya Walawi 26:40** *Nao wataukiri uovu wao, na uovu wa baba zao, katika maasi yao waliyoasi juu yangu, tena ya kuwa kwa sababu*

wameendelea kunishikia kinyume,

Angalia na **Hesabu 5:7** *ndipo watakapoungama dhambi yao waliyoifanya; naye atarudisha kwa hatia yake, kwa utimilifu wake, tena ataongeza juu yake sehemu ya tano, na kumpa huyo aliyemkosa.*

Angalia ya kwamba, maungamo hayo yaliambatanishwa na dhabihu za hatia na dhabihu za dhambi.

Mwandishi wa kitabu cha Waebrania ametuonyesha ya kuwa maungamo pamoja dhabihu hizo haziwezi kuondoa dhambi.

Angalia **Waebrania 10:1-4** *Basi torati, kwa kuwa ni kivuli cha mema yatakayokuwa, wala si sura yenye ya mambo hayo, kwa dhabihu zile zile wanazozitoa kila mwaka daima, haiwezi wakati wo wote kuwakamilisha wakaribiao. 2 Kama ndivyo, je! Dhabihu hazingekoma kutolewa; kwa maana waabuduo, wakiisha kusafishwa mara moja, wasingejiona tena kuwa na dhambi? 3 Lakini katika dhabihu hizo liko kumbukumbu la dhambi kila mwaka. 4 Maana haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi.*

Kanisa la kwanza lilikuwa na Mwanzo mpaka Malaki kama vitabu vyao vya kufundishia. Wao ndiyo walioandika Mathayo mpaka Ufunuo. Mwenendo wa ibada ya kanisa la kwanza tutaona kwenye maagizo ya mitume kwenye nyaraka. Kwa hiyo swalii la msingi ni hili. **Je, mitume ambao walikuwa mashuhuri katika**

Kubusu Kuungama Dhambi

**kusoma Agano la Kale walifundisha kanisa la kwanza
kuungama dhambi?**

SURA YA 3

KUUNGAMA KWENYE NYARAKA

Tuanze na kitabu cha **Waebrania 3:1** *Kwa hiyo, ndugu watakatifu, wenyewe kuushiriki mwito wa mbinguni, mtafakarini sana Mtume na Kuhani Mkuu wa maungamo yetu, Yesu.*

Neno ‘maungamo’ ni neno la Kigiriki **homologia**. Neno hili limeundwa na maneno mawili. **Homo na logos**

Homo maana yake ni *consent to, to agree, acknowledge, accept* kwa Kiswahili rahisi kabisa ningeita KUKUBALI NA JAMBO.

Neno **logos** maana yake ni *conclusion, an idea, a submission or an understanding* kwa Kiswahili rahisi kabisa ni wazo au mpango.

HOMOLOGIA *to consent to a conclusion of something or simply TO AGREE.*

Kwa Kiswahili tungesema KUKUBALIANA KUHUSU JAMBO FULANI. KUWA NA NIA NA MTAZAMO MMOJA KUHUSU HILO JAMBO.

Utagundua kwenye Biblia za Kingereza wanatumia maneno kama *confess, profess*.

Angalia matumizi ya **HOMOLOGIA** kwenye nyaraka.

Waebrania 3:1 *Kwa hiyo, ndugu watakatifu, wenyewe kuushiriki mwito wa mbinguni, mtafakarini sana Mtume na Kuhani Mkuu wa **maungamo** yetu, Yesu.*

Maungamo yetu, hapa cha kuungama ukisoma muktadha wake ni **kuhani mkuu, Yesu Kristo**.

Waebrania 4:14 *Basi, iwapo tunaye kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu, Mwana wa Mungu, na tuyashike sana **maungamo** yetu.*

Tuyashike sana maungamo yetu, maungamo ya kuyashika hapa ni kazi ya Yesu Kristo aliyoifanya ili tupate ondoleo la dhambi au utakaso. Anatuambia kuwa Yesu Kristo ameketi. Waebrania 8:1 Basi, katika hayo tunayosema, neno lililo kuu ndilo hili: Tunaye kuhani mkuu wa namna hii, aliyeketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu mbinguni,

Hapa mwandishi anasisitiza kuwa Kuhani mkuu Yesu Kristo ameketi kuonyesha ya kuwa amemaliza kazi yake... imebaki tu KUKUBALI au KUAMINI.

Waebrania 10:11-14 *Na kila kuhani husimama kila siku akifanya ibada, na kutoa dhabihu zile zile mara nyingi; ambazo haziwezi kabisa kuondoa dhambi. 12 Lakini huyu, alipokwisha kutoa kwa ajili ya dhambi dhabihu moja idumuyo hata milele, aliketi mkono wa kuume wa Mungu;*

13 tangu hapo akingojea hata adui zake wawekwe kuwa chini ya miguu yake. 14 Maana kwa toleo moja amewakamilisha hata milele hao wanaotakaswa.

Makuhani wengine walismama kwa sababu walitakiwa kutoa dhabihu mara kwa mara, lakini Yesu alipotoa dhabihu mara moja, AMEKETI.

Angalia pia, **Waebrania 10:23** *Na mlishike sana ungamo la tumaini letu, lisigeuke; maana yeye aliyeahidi ni mwaminifu*

Hapa ungamo limeelekezwa katika uaminifu wa aliyeahidi yaani Yesu Kristo.

Kwa hiyo, kwenye kitabu cha Waebrania chote, **MAUNGAMO** yameelekezwa kwenye kazi ya ukuhani wa Yesu Kristo katika kazi yake ya ukombozi. Tungeita kwa urahisi kabisa **IMANI KATIKA KAZI KAMILIFU YA YESU KRISTO.**

Ukiachana na kitabu cha Waraka kwa Waebrania, Nyaraka zingine zenye **HOMOLOGIA** ni kama zifuatavyo.

1 Timotheo 6:12 *Piga vita vile vizuri vyta imani; shika uzima ule wa milele ulioitiwa, ukaungama maungamo mazuri mbele ya mashahidi wengi.*

Hapa Paulo alikuwa anazungumzia uaminifu mpaka mwisho. Ndiyo maana alitumia mfano wa Yesu wakati anateswa na hakuyumba.

Angalia, **1 Timotheo 6:13-14** *Nakuagiza mbele za Mungu*

*anayevihifadhi hai vitu vyote, na mbele za Kristo Yesu,
aliyeaungama maungamo mazuri yale mbele ya Pontio
Pilato, 14 kwamba wilinde amri hii pasipo mawaa, pasipo
lawama, hata kufunuliwa kwake Bwana wetu Yesu Kristo;
Kitenzi cha neno **HOMOLOGIA** ni **HOMOLOGEO** na
limetumika kwenye **Tito 1:16** Wanakiri ya kwamba
wanamjua Mungu, bali kwa matendo yao wanamkana; ni
wenye machukizo, waasi, wala kwa kila tendo jema
hawafai.*

Hapa Paulo hakuhusisha na dhambi. Bali unafiki.

1 Timotheo 6:12 *Piga vita vile vizuri vyta imani; shika
uzima ule wa milele ulioitiwa, ukaungama maungamo
mazuri mbele ya mashahidi wengi.*

Hii imeshaelezewa hapo juu.

Pia neno **HOMOLOGEO** limetumiwa na Paulo kwenye
Warumi 10:9-10 *Kwa sababu, ukimkiri Yesu kwa kinywa
chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya
kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka. 10 Kwa
maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki, na kwa
kinywa hukiri hata kupata wokovu.*

Kwenye matumizi ya Paulo hapa, neno **kukiri** lina maana
sawa na **kuungama**. Kwa muktadha huu ni kukubali
ufufuo wa Yesu Kristo ambapo ndipo mwanadamu
anapookolewa au kupata haki.

Angalia kwenye kitabu hicho hicho.. **Warumi 4:24-25**
bali na kwa ajili yetu sisi mtakaohesabiwa vivyo hivyo,

sisi tunaomwamini yeye aliyemfufua Yesu Bwana wetu katika wafu; 25 ambaye alitolewa kwa ajili ya makosa yetu, na kufufuliwa ili mpage kuhesabiwa haki.

Hapa Paulo hakufundisha kukiri au kuungama dhambi bali kukiri ambako ni kuamini katika ufufuo wa Yesu.

**YOHANA AMETUMIA NENO HOMOLOGEO
MARA 6 AMBAYO NI MARA NYINGI KULIKO
WAANDISHI WOTE WA NYARAKA.**

Angalia kwenye **1 Yohana 2:23** *Kila amkanaye Mwana, hanaye Baba; amkiriye Mwana anaye Baba pia.*

Akarudia **1 Yohana 4:2** *Katika hili mwamjua Roho wa Mungu; kila roho **ikiriy**o kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili yatokana na Mungu.*

Neno **homologeo** ni neno **ikiriy**o ambalo limehusishwa na kumkiri Yesu Kristo kuwa amekuja katika mwili.

Mbele yake pia **1 Yohana 4:3** *Na kila roho **isiyomkiri** Yesu haitokani na Mungu. Na hii ndiyo roho ya mpinga Kristo ambayo mmesikia kwamba yaja; na sasa imekwisha kuwako duniani.*

Neno isiyomkiri kwa lugha ya Kigiriki ni maneno mawili **homologeo me. Me** ikiwa na ukarusha. Pia inahusika na kumkiri Yesu.

Yohana amerudia kwenye waraka wake wa pili juu ya hili. Angalia **2 Yohana 1:7** *Kwa maana **wadanganyifu** wengi wametokea duniani, **wasiokiri** ya kuwa Yesu Kristo yuaja katika mwili. Huyo ndiye yule mdanganyifu na mpinga*

Kristo.

Mazungumzo ni yale yale... kumkiri/kuungama kuhusu Yesu.

Angalia pia **1 Yohana 4:15** *Kila akiriye ya kuwa Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu hukaa ndani yake, naye ndani ya Mungu.*

Hapa pia Yohana amesisitiza **kumkiri** Yesu kama Mwana wa Mungu.

Kati ya mitajo 6, mitajo 5, Yohana alikuwa anasisitiza kumkiri Yesua au kuungama habari za Yesu Kristo kwenye nyaraka zake 2.

Vipi kuhusu **1 Yohana 1:9?**

1 Yohana 1:9 *Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.*

Inakuwaje, Yohana ambaye amekuwa akisisitiza kumkiri (**homologeo**) Kristo aanze kufundisha watu wale wale kukiri au **kuungama** dhambi na siyo Kristo na kazi ya ukombozi?

SURA YA 4

TUKIZIUNGAMA DHAMBI ZETU

Mara nyingi watu wakifundishwa kuwa **msamaha** wa dhambi unapokelewa kwani tayari upo, hurukia kwenye *1 Yohana 1:9*

[9] Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.

Huu ni mstari maarufu unaotumika kufundisha KUUNGAMA DHAMBI... neno kuungama limetumika kama "**CONFESS**" likiwa na maana nyingi zaidi Kiswahili ikiwa ni pamoja na KUUNGAMA na pia KUKIRI.

Ukiangalia kwenye lugha ya asili ya Kigiriki ni **HOMOLOGEO** ikiwa na **maneno** mawili **HOMO** ikiwa na maana ya MOJA AU KUFANANA na **LOGOS** ikiwa na maana ya KUSEMA/ KUTAMKA/ KUKUBALI/ KUWAZA.

Kwa hiyo ni sawa na kusema;

...Pande zaidi ya moja kukubaliana.

... Kukiri sawa na...

... kutamka sawa na...

... kuwaza sawa na...

Au KUWA KATIKA MAKUBALIANO.

Angalia hapa kwenye **Warumi 10:9 [9]** *Kwa sababu, UKIMKIRI Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka.*

Neno UKIMKIRI pale ni **HOMOLOGEO**... kwa hiyo hapo maana yake ni kukubaliana na UBWANA wa Yesu Kristo katika kuokoa mwanadamu. Yeye ni Bwana.

Vipi kuhusu kuungama dhambi? Je kuna haja ya mimi kukubali kuwa nina dhambi au kuzikiri dhambi zangu ndiyo Mungu awe mwaminifu kunisafisha na udhalimu wote

Hebu tuangalia Muktadha wa 1 Yohana 1 kuna nini... Mstari wa 1... **1 Yohana 1:1 [1]** *Lile lililokuwako tangu mwanzo, tulilolisikia, tuliloliona kwa macho yetu, tulilolitazama, na mikono yetu ikalipapasa, kwa habari ya Neno la uzima;*

Kwanza kabisa hatuoni hii barua iliandikwa kwa nani kama nyaraka zake zingine. Angalia **2 Yohana 1:1 [1]** *Mzee, kwa mama mteule na watoto wake niwapendao katika kweli; wala si mimi peke yangu, bali na wote waijuao ile kweli;*

Iko wazi... angalia na **3 Yohana 1:1 [1] Mzee, kwa Gayo mpenzi, nimpendaye katika kweli.**

Sasa tuendelee na **1 Yohana 1:2 [2] (na uzima huo ulidhahirika, nasi tumeona, tena twashuhudia, na kuwahubiri ninyi ule uzima wa milele, uliokuwa kwa Baba, ukadhihirika kwetu)**

Hapa kafundisha juu ya uzima wa milele. NASI (WATU GANI) na kuwahubiri NINYI (watu gani?). angalia **1 Yohana 1:3 [3] hilo tuliloliona na kulisikia, twawahubiri na NINYI; ili NANYI pia mpate kushirikiana NASI: na ushirika wetu ni pamoja na Baba, na pamoja na Mwana wake Yesu Kristo.**

NASI... NANYI... NINYI...

Hapa ni watu wa aina mbili tofauti. Kwa hiyo unaona mpaka hapa anongea na WATU WASIO NA USHIRIKA NA BABA, WASIO NA UZIMA WA MILELE...

Lakini kuna wengine pia wameandikiwa... **1 Yohana 1:4 [4] Na haya twayaandika, ili furaha yetu itimizwe.**

Hawa wana USHIRIKA na Baba na wana uzima wa milele. Angalia tena **1 Yohana 1:5 [5] Na hii ndiyo habari tulivoisikia kwake, na KUIHUBIRI KWENU, ya kwamba Mungu ni nuru, wala giza lo lote hamna ndani yake.**

Hapa anazungumzia Injili waliyoihubiri. **1 Yohana 1:6 [6] Tukisema ya kwamba twashirikiana naye, tena**

tukienenda gizani, twasema uongo, wala hatuifanyi iliyo kweli;

Kwa sababu ameshatofautisha makundi mawili...

Je hawa ni akina nani? Angalia **1 Yohana 1:7 [7] bali tukienenda nuruni, kama yeye alivyo katika nuru, twashirikiana sisi kwa sisi, na damu yake Yesu, Mwana wake, yatusafisha dhambi yote.**

If we walk in the light... **IF.... WE... 1 Yohana 1:8 [8] Tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo mwetu.**

Mwamini au asiyeamini? Endelea kutafakari...

Sasa twende kwenye **1 Yohana 1:9 [9] Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.**

TUKIZIUNGAMA... SISI AKINA NANI?

Sasa angalia anavyotambulisha WAAMINI kwenye waraka HUU... hawaii SISI...

1 YOHANA 1:4 Na haya twayaandika (NINYI)

1 YOHANA 2:1 nawaandikia haya watoto wadogo (NINYI)...

1 YOHANA 2:7 Wapenzi, siwaandikii (NINYI)...

1 YOHANA 2:12-14 (NINYI... Watoto, wababa, vijana)

Hawa akina NINYI NI WAAMINI...

Sasa akina sisi ni akina nani?

1 Yohana 1:6-8 ni wale walioko gizani, wasio na USHIRIKA na Baba na Mwana, wasio na uzima wa milele

Tukirudi mstari wa 7... **I Yohana 1:7 [7] bali tukienenda nuruni, kama yeye alivyo katika nuru, twashirikiana sisi kwa sisi, na damu yake Yesu, Mwana wake, yatusafisha dhambi yote.**

Ameonyesha KUWA MTU HUSAFISHWA KWA DAMU YA YESU, KUKUBALI HILI NI KUENENDA NURUNI, NA HAPO USHIRIKA WA BABA NA MWANA NDIPO ULIPO.

Dhambi yote HUSAFISHWA kwa damu ya Yesu.
Sio kwa kuzikiri! au kuziungama. Bali kuamini mauti yake (Kumwagika kwa hiyo damu)

Kwa mtazamo wa 1 Yohana 1:7 tumeona kuwa dhambi husafishwa kwa kuamini au kukaa katika nuru au kuamini katika damu ya Yesu.

Kwenye King James Version ameandika...

I Jn 1:9 KJV If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins, and to cleanse us from all unrighteousness.

Kwenye lugha ya Kigiriki ambapo KJV wametafsiri neno kwa neno huwa hawaweki alama kama KOMA (.). Hii ina maana WATAFSIRI NDIYO HUAMUA WAPI

WAWEKE "KOMA" kulingana na namna walivyoelewa muktadha.

Halafu pia, mistari haikuwepo kwenye nyaraka hizi bali ziliongezwa karne ya 16. Sawa tukiweka hiyo "koma" mbele ya confess... itasoma.

If we confess, he is faithful and just to forgive us our sins, and to cleanse us from all unrighteousness.

Kwa nini? Kwa sababu huko nyuma tumeona "CLEANSING" is not the function of confession of sins but BLOOD. Kusafishwa siyo swala la kukiri au kuungama dhambi bali imani kwa damu ya Yesu.

1 Yohana 1:7 damu ya Yesu inasafisha...

1 Yohana 1:8 wakubali kuwa wana dhambi na wanahitaji kusafishwa...

1 Yohana 1:9 wakiriki/wakubali/waungame kwamba damu ya Yesu inasafisha....

Kwa hiyo anawaambia WAKUBALI/KUKIRI ONDOLEO LA DHAMBI LIPATIKANAYO KWA AJILI YA DAMU YAKE ILIYOMWAGIKA.

Kwa sababu hao siyo WAAMINI. NDIYO MAANA WANATAKIWA KUFANYA HIVYO ILI WAJE KATIKA USHIRIKA NA BABA NA MWANA a.k.a KUPATA UZIMA WA MILELE.

Na hii ni kweli kwa sababu Yohana ameandika sehemu kadhaa kama ***1 Yohana 4:10 [10] Hili ndilo pendo, si kwamba sisi tulimpenda Mungu, bali kwamba yeye alitupenda sisi, akamtuma Mwanawe kuwa kipatanisho kwa dhambi zetu.***

KIPATANISHO KWA DHAMBI ZETU.

Angalia na ***1 Yohana 2:1-2 [1] Watoto wangu wadogo, nawaandikia haya ili kwamba msitende dhambi. Na kama mtu akitenda dhambi tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo mwenye haki, [2] naye ndiye kipatanisho kwa dhambi zetu; wala si kwa dhambi zetu tu, bali na kwa dhambi za ulimwengu wote.***

KIPATANISHO KWA DHAMBI ZETU.

Ukiri wetu au ungamo letu au imani yetu au kusema kwetu ni kazi ya msalaba, kazi aliyoifanya SIYO DHAMBI ZETU.

Kukiri dhambi zako HATA UFANYEJE hayo maneno yako hayana uwezo wa kukusafisha na udhalimu wote ISIPOKUWA DAMU YA MWANAYE.

Kuungama au kukiri dhambi inaonekana kwenye

1. Vitabu vya Agano la Kale na sheria za Musa, na
2. Huduma ya Yohana Mbatizaji...

Lakini kitu hicho hakipo baada ya Yesu Kristo Kufa na kufufuka siyo huduma ya kusanyiko la kiumbe kipyaa

katika Kristo ambapo MSAMAHA WA DHAMBI UNAPOKELEWA KWA IMANI TU!

Angalia kwenye baadhi ya vitabu vya Agano la Kale *Mambo ya Walawi 5:5 [5] kisha itakuwa, hapo atakapokuwa na hatia katika mambo hayo mojawapo, ndipo ATAKAPOLIUNGAMA jambo hilo alilolikosa;*

Mambo ya Walawi 16:20-21 [20] Naye akiisha kufanya upatanisho kwa ajili ya mahali patakatifu, na hema ya kukutania, na madhabahu, atamleta yule mbuzi aliye hai. [21] Na Haruni ataweka mikono yake miwili juu ya kichwa cha yule mbuzi aliye hai, na KUUNGAMA juu yake uovu wote wa wana wa Israeli, na makosa yao, naam, dhambi zao zote; naye ataziweka juu ya kichwa chake yule mbuzi, kisha atampeleka aende jangwani kwa mkono wa mtu aliye tayari.

Zaburi 32:5 [5] Nalikuujulisha dhambi yangu, Wala sikuuficha upotovu wangu. Nalisema, Nitayakiri maasi yangu kwa BWANA, Nawe ukonisamehe upotovu wa dhambi yangu.

HUDUMA YA YOHANA MBATIZAJI. (Huyu alikuwa nabii wa mwisho wa Agano la Kale ndiyo maana). Angalia *Mathayo 3:5-6 [5] Ndipo walipomwendea Yerusalem, na Uyahudi wote, na nchi zote za kandokando ya Yordani; [6] naye akawabatiza katika mto wa Yordani, huku WAKIZIUNGAMA dhambi zao.*

Marko 1:5 [5] Wakamwendea nchi yote ya Uyahudi, nao wa Yerusalemu wote, wakabatizwa katika mto wa Jordani, WAKIZIUNGAMA dhambi zao.

HUDUMA YA AGANO JIPYA SIYO KUUNGAMA DHAMBI BALI KUPOKEA MSAMAHANA WA DHAMBI KWA IMANI.

Baada ya kuona kiuchambuzi ya kuwa Yohana hakumaanisha kuungama dhambi kama njia ya kupata Msamaha wa dhambi ili kuamini au kukiri na kukubali kile alichokifanya Yesu Kristo, sasa hebu tuangalie nyaraka zingine.

Katika nyaraka za mitume hakuna sehemu wamefundisha kukiri dhambi kwa waamini baada ya kukosa wala kukiri dhambi kwa WASIOAMINI ili wasamehewe.

Angalia Paulo alivyoandika... Hapa anaandikwa kwa Watakatifu. *Waefeso 1:1 [1] Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu; kwa watakatifu walioko [Efeso] wanaomwamini Kristo Yesu.*

Mstari wa 7 anawaambiaje hao watakatifu? *Waefeso 1:7 [7] Katika yeye huyo [YESU], kwa damu yake, tunao ukombozi wetu, masamaha ya dhambi, sawasawa na wingi wa neema yake.*

Angalia TUNAO... Kwa hiyo mtu aliyemwamini Kristo ANAMILIKI MSAMAHA WA DHAMBI. ANAO TAYARI... HATAFUTI... AMESHAPATA...

Nafikiri "tenses" ziko wazi hapo ni PAST PARTICIPLE TENSE. Ni ownership. WE HAVE FORGIVENESS OF SINS.

Kwenye Watakatifu walioko Kolosai... *Wakolosai 1:1-2*
[1] *Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo, ndugu yetu, [2] kwa ndugu watakatifu, waaminifu katika Kristo, walioko Kolosai. Neema na iwe kwenu, na amani, zitokazo kwa Mungu Baba yetu.*

Anawaambiaje? *Wakolosai 1:14 [14] ambaye katika ye ye [YESU] tuna ukombozi, yaani, msamaha wa dhambi.*

ANGALIA "TUNA" hii siyo kujikweza ni kumheshimu Mungu... ni kujiona kwa namna anavyokuona "TUNA UKOMBOZI YAANI MSAMAHA WA DHAMBI"
WE HAVE... NI ABSOLUTE. Hakuna chenga labda uamue kujichenga mwenyewe!

WASIOAMINI WANAKIRI NINI?

WHAT DO THEY CONFESS? *Warumi 10:8-10 [8]*
Lakini yanenaje? Lile neno li karibu nawe, katika kinywa chako, na katika moyo wako; yaani, ni lile neno la imani tulihubirilo. [9] Kwa sababu, ukimkiri Yesu

kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka. [10] Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki, na kwa kinywa hukiri hata kupata wokovu.

Kama unakumbuka maana ya neno kukiri... ni kuamini, ni kukubali, kuwa na usemi mmoja kuwa (kwa muktadha huu) Kristo alifufuka katika wafu... ANAOKOKA.

Hapa hakuna kukiri dhambi yake... ni kukubali kuwa Yesu alifufuka kwa ajili yake...

Kwa nini? Kwa sababu *Warumi 4:23-25 [23] Walakin haikuandikwa kwa ajili yake tu kwamba ilihesabiwa kwake; [24] bali na kwa ajili yetu sisi mtakaohesabiwa vivyo hivyo, sisi tunaomwamini yeye aliyemfufua Yesu Bwana wetu katika wafu; [25] ambaye alitolewa kwa ajili ya makosa yetu, na kufufuliwa ili mpate kuhesabiwa haki.*

Yaani UNAKUBALI KUWA ALIKUFA NA MAKOSA YAKO. Alifufuka (maana yake ameshinda nafasi yako) kwa ajili yako ili wewe UITWE MWENYE HAKI bila kufanya kitu chochote. Yohana naye anaandika juu ya KUKIRI. *I Yohana 4:1-3 [1] Wapenzi, msuumini kila roho, bali zijaribuni hizo roho, kwamba zimetokana na Mungu; kwa sababu manabii wa uongo wengi wametokea duniani. [2] Katika hili mwamjua Roho wa Mungu; kila roho ikiriyio kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili yatokana na Mungu. [3] Na kila roho isiyomkiri Yesu haitokani na Mungu. Na hii ndiyo roho*

ya mpinga Kristo ambayo mmesikia kwamba yaja; na sasa imekwisha kuwako duniani.

HAPO KUNA KUKIRI KUWA YESU ALIKUJA KATIKA MWILI.

Akarudia tena kwenye **1 Yohana 4:15 [15]** *Kila akiriye ya kuwa Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu hukaa ndani yake, naye ndani ya Mungu.*

KUKIRI KUWA YESU NI MWANA WA MUNGU.

Kwenye waraka wake wa **2 Yohana 1:7 [7]** *Kwa maana wadanganyifu wengi wametokea duniani, wasiokiri ya kuwa Yesu Kristo yuaja katika mwili. Huyo ndiye yule mdanganyifu na mpinga Kristo.*

Kukiri kuwa Yesu alikuja katika mwili.

UKICHANGANYA WARUMI NA YOHANA UNAONA KUKIRI YESU NA KAZI YAKE YA UKOMBOZI na si vinginevyo!

Paulo anaendelea kwenye Warumi **14:11 [11]** *Kwa kuwa imeandikwa, Kama niishivyo, anena Bwana, kila goti litapigwa mbele zangu; Na kila ulimi utamkiri Mungu.*

UTAMKIRI MUNGU...

Wafilipi 2:10-11 [10] *ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vyatia mbinguni, na vyatia duniani, na vyatia*

chini ya nchi; [11] na kila ulimi ukiri ya kuwa YESU KRISTO NI BWANA, kwa utukufu wa Mungu Baba.

UKIANGALIA MAZINGIRA YOTE YA UKIRI NI KUMKIRI YESU KATIKA KAZI YAKE YA UKOMBOZI. Kulingana na Warumi *10:9-10 [9] Kwa sababu, ukimkiri Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka. [10] Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki, na kwa kinywa hukiri hata kupata wokovu.*

Ni sahihi kusema IMANI IONDOAYO DHAMBI AU IKUPAYO MSAMAHA WA DHAMBI ni kukubali **moyoni** mwako na kukiri kwa kinywa chako kazi ya Ukombozi katika Kristo Yesu. Bila hiyo, dhambi yako inakaa hata kama unalia kwa machozi na kugaragara chini... Ndiyo maana Yesu aliagiza kabisa... *Luka 24:46-47 [46] Akawaambia, Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu; [47] na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanza tangu Yerusalem.*

Toba kwa maana ya kuamini au wamgeukie Mungu na kuamini kazi hiyo ya kufa na kufufuka kisha Wapokee Msamaha wa Dhambi.

YAANI MAHUBIRI YAO NI RAHSI KABISA. Mfano:

MHUBIRI: YESU AMEKUFA NA KUFUFUKA ILI WEWE USAMEHEWE DHAMBI ZAKO KWA AJILI YAKE.

MSIKILIZAJI: KUMBE, AISEE NAPOKEA.

MHUBIRI: SASA WEWE NI MTAKATIFU.

IMEISHA HIYO.

Ijapokuwa somo linaweza kuwa refu (na maelezo ya kutosha) ila mantiki yake ni rahisi. Angalia Paulo alivyosema kirahisi kabisa... **2 Wakorintho 5:21 [21]** *Yeye [YESU] asiyejua dhambi alimfanya kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika Yeye.*

HATUWI HAKI YA MUNGU KWA KULIA au KUUNGAMA DHAMBI.. BALI KWA KUAMINI KUWA YEYE YESU ALIFANYIKA DHAMBI ILI MIMI NIWE HAKI TENA NI HAKI YA MUNGU.

Ni RAHISI mpaka unaweza kudhani si kweli. Lakini ndiyo kweli kuu. Ila kwa sababu watu wamezoea kusikia UONGO MGUMU wanapata shida kusikia na kukubali KWELI RAHISI. Hii ni rahisi kwetu lakini gharama yake ni Uhai wa Kristo. Haleluya.

Ndiyo maana NI UPENDO WA MUNGU ULIO WA AJABU SANA.

Tumeshaona kinagaubaga kuwa kwenye nyaraka hakuna sehemu mitume walifundisha KUUNGAMA DHAMBI kama njia au sababu ya Mungu kusamehe dhambi.

Tumeona ya kuwa kukiri au kukubali au kutii kazi ya Ukombozi kwa njia ya Yesu Kristo ndiyo namna pekee ya mtu ya KUPOKEA (SIYO KUOMBA) Ondoleo la Dhambi.

Tunaona Yesu kwenye mafundisho yake ya mwisho baada ya kufufuka akiwaagiza wanafunzi wake wafundishe... NARUDIA TENA... wafundishe... ONDOLEO LA DHAMBI. Siyo wawaombeshe watu... WAHUBIRI AU WAFUNDISHE...

Angalia... *Luka 24:46-47 [46] Akawaambia, Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu; [47] na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanza tangu Yerusalem.*

Shida ni kwamba mara nyangi watu wakiona neno toba... akili zao zinawaza maombi. Hebu tuangalia haya maneno...

Toba English ni REPENTANCE. (KJV)

Ondoleo English ni REMISSION. (KJV)

Toba/repentance kwenye *Luka 24:47* ni neno la Kigiriki “*metanoea*” lenye maana rahisi ya “**KUBADILI FIKRA AU MTAZAMO**”.

Neno *Metanoia* limeundwa na maneno mawili...

Meta... with, after, behind. (baada ya....)

noieō.... to perceive with mind, think upon, heed, ponder, consider. (kujua, kutafakari, kufikiri kwa makini, kujali ..)

Ni sawa na kusema PONDERING AFTER,
CONSIDERING...

Ukiangalia haya Maneno... TOBA NI JAMBO
LINALOFANYIKA KATIKA UFAHAMU.
UFAHAMU UNAATHIRIWA NA TAARIFA.. Kwa
hiyo hili ni BADILIKO linalotokana na taarifa fulani
kusikika na kufanyiwa kazi. Hapa hakuna maombi.

Kwa muktadha huu toba ni maamuzi unayofanya kuanzia
ndani baada ya kusikia INJILI au habari za Ondoleo la
dhambi kwa kufa na kufufuka kwa Yesu Kristo.
MAAMUZI HAYO YANAITWA KUAMINI AU
KUWA NA IMANI. Ni sawa kabisa na kusema "ANHAA
KUMBE, DAAAH, SIKUJUA, KUMBE ALICHUKUA
DHAMBI ZANGU. AHSANTE YESU..."

Kusema hivyo au namna kama hiyo mtu huyo anakuwa
amepokea Msamaha wa dhambi.

Neno la pili ni ONDOLEO AU REMISSION... Ni neno
la Kigiriki "*aphesis*" likiwa na maana ya

1. release from bondage or imprisonment

2. forgiveness or pardon, of sins (letting them go as if they
had never been committed), remission of the penalty.

Hapa unaona vitu viwili... KUACHWA HURU na ya pili
ni KUACHILIWA KAMA VILE HUJAWAHI
KUFANYA KOSA LOLOTE.

**Toba anafanya MHUBIRIWA... NA ONDOLEO
ANAFANYA YESU...**

Kwa hiyo kutubu ni KUPOKEA ALICHOKIFANYA
Yesu Kristo... na mahubiri ni kusema alichokifanya Yesu

ili mtu abadili fikra zake jinsi anamvyomtazama Yesu... amuone mwenye kumuondolea dhambi au kumweka huru mbali na dhambi.

Swali linabaki... baada ya agizo hilo la Yesu Kristo, je, mitume walitii?

Kwenye mahubiri yao kulikuwa na KUHUBIRI ONDOLEO LA DHAMBI?

Mahubiri ya kwanza kabisa ya Petro kwenye *Matendo ya Mitume 2:14,22-24,32,37-38 [14] Lakini Petro akasimama pamoja na wale kumi na mmoja, akapaza sauti yake, akawaambia, Enyi watu wa Uyahudi, na ninyi nyote mkaao Yerusalem, lijueni jambo hili, mkasikilize maneno yangu. [22] Enyi waume wa Israeli, sikilizeni maneno haya: Yesu wa Nazareti, mtu aliyedhihirishwa kwenu na Mungu kwa miujiza na ajabu na ishara, ambazo Mungu alizifanya kwa mkono wake kati yenu, kama ninyi wenyewe mnavyojua; [23] mtu huyu alipotolewa kwa shauri la Mungu lilokusudiwa, na kwa kujua kwake tangu zamani, ninyi mkamsulibisha kwa mikono ya watu wabaya, mkamwua; [24] ambaye Mungu alimfufua, akiufungua uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana ashikwe nao. [32] Yesu huyo Mungu alimfufua, na sisi sote tu mashahidi wake. [37] Walipoyasikia haya wakachomwa mioyo yao, wakamwambia Petro na mitume wengine, Tutendeje, ndugu zetu? [38] Petro akawaambia, Tubuni mkabatizwe kila mmoja kwa jina*

lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu.

Unaweza ukasoma yote uone Petro alivyokuwa anachambua ahadi ya Ukombozi wa mwanadamu kwenye maandiko ya Agano la Kale...

Bila shaka umeona ya kuwa alifundisha habari ya MATESO, KUFA NA KUFUFUKA KWA YESU KRISTO. Na alipoulizwa TUFANYEJE? Petro akajibu **Tubuni** mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo, **mpate ondoleo la dhambi zenu**.

Yale maneno aliyojasema Yesu Kristo TOBA NA ONDOLEO LA DHAMBI yanatumiwa na Petro kwamba WATUBU ILI WAPATE ONDOLEO LA DHAMBI.

Tafadhali usisahau maana ya KUTUBU tulijojifunza huko juu. Ina maana wasiendelee kumwona Yesu Kristo kama mtoto wa fundi seremala bali BWANA NA KRISTO au mwenye uwezo wa kuondoa dhambi zao...

Angalia Matendo ya Mitume 2:36 [36] Basi nyumba yote ya Israeli na wajue yakini ya kwamba Mungu amemfanya Yesu huyo mliyemsulibisha kuwa Bwana na Kristo.

Baadaye tena Petro akiwa na Yohana alihubiri tena walipomponya kiwete na watu kukusanyika. **Matendo ya**

*Mitume 3:12,14-19 [12] Hata Petro alipoyaona haya akawajibu wale watu, Enyi Waisraeli, mbona mnastaajabia haya, au mbona mnatukazia macho sisi, kana kwamba tumemfanya huyu aende kwa nguvu zetu sisi, au kwa utauwa wetu sisi? [14] Bali ninyi mlimkana yule Mtakatifu, yule Mwenye haki, mkataka mpewe mwuaji; [15] mkamwua yule Mkuu wa uzima, ambaye Mungu amemfufua katika wafu; na sisi tu mashahidi wake. [16] Na kwa imani katika jina lake, jina lake limemtia nguvu mtu huyu mnayemwona na kumjua; na imani ile ilioy kwake yeye imempatia huyu uzima huu mkamilifu mbele yenu ninyi nyote. [17] Basi sasa, ndugu, najua ya kuwa mliyatenda haya kwa kutokujua kwenu, kama na wakuu wenu walivyotenda. [18] Lakini mambo yale aliyohubiri Mungu tangu zamani kwa kinywa cha manabii wake wote, ya kwamba Kristo wake atateswa, ameyatimiza hivyo. [19] Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, zipate kuja nyakati za kuburudishwa kwa kuwako kwake Bwana Angalia alivyosema TUBUNI basi, MREJEE, ili DHAMBI ZENU ZIFUTWE. Hapa ametumia KUFUTA badala ya **kuondoa**... neno kufutwa na kuondoa zote zina maana ya kuzifanya zisiwepo tena.*

Petro alipofika nyumbani kwa Kornelio alihubiri nini? Angalia... *Matendo ya Mitume 10:34,39-43 [34] Petro akafumbua kinywa chake, akasema, Hakika natambua ya kuwa Mungu hana upendeleo; [39] Nasi tu mashahidi wa mambo yote aliyoyatenda katika nchi ya*

Wayahudi na katika Yerusalem; ambaye walimwua wakamtundika mtini. [40] Huyo Mungu alimfufua siku ya tatu, akamjalia kudhahirika, [41] si kwa watu wote, bali kwa mashahidi waliokuwa wamekwisha kuchaguliwa na Mungu, ndio sisi, tulio kula na kunywa pamoja naye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu. [42] Akatu agiza tu wahabiri watu na kushuhudia ya kuwa huyu ndiye aliye amriwa na Mungu awe Mhukumu wa walio hai na wafu. [43] Huyo manabii wote humshuhudia, ya kwamba kwa jina lake kila amwaminiye atapata ondo leo la dhambi.

Petro ameeleza kufa na kufufuka kwake kisha matokeo yake... na MAAGIZO ya Yesu Kristo kuwa TUWAHUBIRI WATU na KUSHUHUDIA ya kuwa HUYU (YESU) ndiye aliye amriwa na Mungu awe Mhukumu wa walio hai na wafu.

Yesu anatoa HUKUMU GANI? PETRO ANASEMA "Huyo manabii wote humshuhudia, ya kwamba kwa jina lake kila amwaminiye atapata ondo leo la dhambi." UMEONA TOBA badala ya "AMWAMINIYE".

Tubu, Tubu, Tubu, hapa ametumia AMINI. (Hakuna kilichobadilika "kutubu ni kuamini"). Kwa hiyo kutubu ni kuamini kwamba KWA NJIA YA KUFA NA KUFUFUKA KWA YESU KRISTO NIMEPATA ONDOLEO LA DHAMBI.

TOBA NI KUAMINI.

Angalia Paulo alivyohubiri ujumbe huo huo. Ina maana Paulo (ambaye hakuwa na Yesu Kristo kama mwanafunzi katika wale Thenashara alielewa UJUMBE WA INJILI). ANGALIA... *Matendo ya Mitume 13:16,27-30,32-39*
[16] *Paulo akasimama, akawapungia mkono, akasema, Enyi waume wa Israeli, nanyi mnaomcha Mungu, sikilizeni.* [27] *Kwa maana wakao Yerusalem, na wakuu wao, kwa kuwa hawakumjua yeye, wala maneno ya manabii yanayosomwa kila sabato, wameyatimiza kwa kumhukumu.* [28] *Na ijapokuwa hawakuona sababu ya kumfisha wakamwomba Pilato auawe.* [29] *Hata walipokwisha kumaliza yote aliyoandikiwa, wakamtelemsha katika ule mti, wakamweka kaburini.* [30] *Lakini Mungu akamfufua katika wafu;* [32] *Na sisi tunawahubiri habari njema ya ahadi ile waliyopewa mababa,* [33] *ya kwamba Mungu amewatimizia watoto wetu ahadi hiyo, kwa kumfufua Yesu; kama ilivyoandikwa katika Zaburi ya pili, Wewe ndiwe Mwanangu, mimi leo nimekuzaa.* [34] *Tena ya kuwa alimfufua katika wafu, asipate kurudia uharibifu, amenena hivi, Nitawapa ninyi mambo matakatifu ya Daudi yaliyo amini.* [35] *Kwa hiyo anena na pengine, Hutamwachia Mtakatifu wako kuona uharibifu.* [36] *Kwa maana Daudi, akiisha kulitumikia shauri la Mungu katika kizazi chake, alilala, akawekwa pamoja na baba zake, akaona uharibifu.* [37] *Bali huyu aliyefufufuliwa na Mungu hakuona uharibifu.* [38] *Basi, na ijulikane kwenu, ndugu zangu, ya kuwa kwa huyo mnahubiriwa msamaha wa dhambi;* [39] *na kwa yeye*

*kila amwaminiye huhesabiwa haki katika mambo yale
yote asiyoweza kuhesabiwa haki kwa torati ya Musa.*

Kama Petro alivyofanya, yeye pia anaonyesha kuwa YESU ALIKUFA NA KUFUFUKA... KWA HUYO (YESU) WANAHUBIRIWA MSAMAHANA WA DHAMBI. YAANI MSAMAHANA NI MAHUBIRI SIYO MAOMBI AU KINGINE. BAADA YA MAHUBIRI WATU HUAMINI AU KUPOKEA AU KUTUBU NA HIVYO KUPOKEA.

Jambo la kuona hapa ni kwamba Paulo ametuongezea MSAMIATI kwamba **KILA AMWAMINIYE "HUHESABIWA HAKI"**. Tumeona msamiati ambao Paulo ametuongezea wakati anazungumza juu ya Msamaha wa dhambi. Angalia *Matendo ya Mitume 13:38-39 [38] Basi, na ijulikane kwenu, ndugu zangu, ya kuwa kwa huyo mnahubiriwa msamaha wa dhambi; [39] na kwa yeze kila amwaminiye huhesabiwa haki katika mambo yale yote asiyoweza kuhesabiwa haki kwa torati ya Musa.*

Sasa Paulo anasema... KWA HUYO (YESU ALIYEKUFA NA KUFUFUKA) MNAHUBIRIWA MSAMAHANA WA DHAMBI... NA KWA KILA AMWAMINIYE HUHESABIWA HAKI KATIKA MAMBO YALE YOTE ASIYOWEZA KUHESABIWA HAKI KWA TORATI YA MUSA.

Haya siyo mambo mawili ni jambo moja... MSAMAHA WA DHAMBI NA KUHESABIWA HAKI ni kitu kimoja.

Kwa version za Kingereza *Act 13:39 KJV; And by (JESUS) him all that believe are JUSTIFIED from all things, from which ye could not be JUSTIFIED by the law of Moses.*

Maneno KUHESABIWA HAKI kwa King James version wametumia neno moja JUSTIFIED (JUSTIFY).

Kwenye Matendo 13:39 neno la Kigiriki lililotumika ni *dikaioō* lenye maana ya kumtangazia mtu kama anayo haki, it's a declaration. Ni lugha ya Kimahakama.

Hapa maana yake mtu anatangaziwa kwamba Yuko sawa wala hana mawaa mbele za Mungu kwa sababu tu AMEMWAMINI YESU KRISTO... katika kazi yake ya ukombozi.

Kwa hiyo KUHESABIWA HAKI NI PALE AMBAPO MWENYE DHAMBI ANATANGAZIWA KWAMBA HANA DHAMBI.

NI KUTANGAZIWA KUWA HUNA DHAMBI. NI KAZI YA YULE ANAYETANGAZA. NI UWEZO NA NGUVU ZAKE. WEWE KAZI YAKO NI KUAMINI TANGAZO LAKE.

The Guilty is justified Holy! Glory to God.

Sasa haya mambo ya KUHESABIWA HAKI Paulo ameyazungumza sana kwenye Waraka wa Paulo kwa Warumi. Tuangalie... *Warumi 5:1-2 [1] Basi tukiisha kuhesabiwa haki itokayo katika imani, na mwe na amani kwa Mungu, kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, [2] ambaye kwa yeye tumeprata kwa njia ya imani kuifikia neema hii ambayo mnasimama ndani yake; na kufurahi katika tumaini la utukufu wa Mungu.*

Ukisoma maneno haya ya Waraka wa Paulo ni kama anaagiza kuwepo na amani kwa Mungu lakini ukisoma kwenye KJV *Rom 5:1 KJV Therefore being justified by faith, we have peace with God through our Lord Jesus Christ:* Kwenye KJV anatumia wakati uliopo timilifu AMANI NA MUNGU (**WE HAVE PEACE**) kwa sababu tumeweka imani yetu kwa Kristo hatusimami wakati wowote na hofu mbele za Baba yetu.

Ukipotezea kuanza sura ya 5:1 na kurudi nyuma utaona sababu ya kuhesabiwa haki... Angalia mstari wa mwisho wa Warumi 4 yaani *Warumi 4:25 [25] ambaye (KRISTO) alitolewa kwa ajili ya makosa yetu, na kufufuliwa ili mpate kuhesabiwa haki.*

Kuhesabiwa haki ni matokeo ya kuamini katika kufa (kwa ajili ya makosa yako) na kufufuka (ili uhesabiwe haki) kwa Yesu Kristo.

Kuamini katika kufu kwa Yesu Kristo ndiyo KIGEZO pekee cha kuhesabiwa haki.

Paulo anaandika pia, *Warumi 4:6-8 [6] Kama vile Daudi aunenavyo uheri wake mtu yule ambaye Mungu amhesabia kuwa na haki pasipo matendo, [7] Heri waliosamehewa makosa yao, Na waliositiriwa dhambi zao. [8] Heri mtu yule ambaye Bwana hamhesabii dhambi.*

Hii inaonyesha kuwa haki haipatikani kwa matendo (yaani kile anachokifanya mtu ili Mungu afanye) bali kwa kuamini au kukubali KUPOKEA kama zawadi kutoka kwa Mungu.

Vivyo hivyo anawaita WALIOSITIRIWA DHAMBI ZAO AU AMBAO HAWAHESABIWI DHAMBI. Maneno haya Paulo aliyachukua kwenye *Zaburi 32:1-2 [1] Heri aliyesamehewa dhambi, Na kusitiriwa makosa yake. [2] Heri BWANA asiyemhesabia upotovu, Ambaye rohoni mwake hamna hila.*

Hii inaonyesha kuwa swala la Mungu kumhesabia mtu haki siyo swala mtambuka... Daudi aliona na kutabiri juu ya ahadi hiyo kwa kila amwaminiye Yesu Kristo.

Daudi anasema rohoni mwake hakuna hila ni sawa na kusema rohoni mwako kuko sawa... hana udanganyifu (guile) au KUTOAMINI.

Angalia Paulo alivyoandika kwenye... *Warumi 3:21-26*
[21] *Lakini sasa, haki ya Mungu imedhihirika pasipo sheria; inashuhudiwa na torati na manabii;*[22] *ni haki ya Mungu iliyo kwa njia ya imani katika Yesu Kristo kwa wote waaminio. Maana hakuna tofauti;* [23] *kwa sababu wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu;* [24] *wanahesabiwa haki bure kwa neema yake, kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu;* [25] *ambaye Mungu amekwisha kumweka awe upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake, ili aonyeshe haki yake, kwa sababu ya kuziachilia katika ustahimili wa Mungu dhambi zote zilizotangulia kufanywa;* [26] *apate kuonyesha haki yake wakati huu, ili awe mwenye haki na mwenye kumhesabu haki yeye amwaminiye Yesu.*

Torati na manabii zina ujumbe mmoja tu HAKI KWA IMANI... Yaani hakuna mtu atakaehesabiwa haki mbele za Mungu na kuonekana kwamba amestahili uzima wa milele ila KWA IMANI TU yaani KUKUBALI KAZI YA MSALABA (KUFA NA KUFUFUKA KWA YESU KRISTO). KWA HIYO YESU NI MWENYE HAKI (NDIYE ALIYEKUFA NA KUFUFUKA) NA KWA SABABU HIYO YEYE NDIYE MWENYE KUMHESABIA HAKI kila ANAYEMWAMINI.

Yeye ndiye upatanisho na anawahesabia watu HAKI BURE (Kazi ya mwanadamu ni KUPOKEA tu haki hiyo). Si ya bure kwamba haina gharama ila kwa sababu anayetoa ni MTOAJI (GENEROUS).

A free gift is not necessarily a cheap gift. It so expensive that no man can match the price and the best thing is the owner to give freely.

That's our RIGHTEOUSNESS.

(Hii ni HAKI YETU KATIKA KRISTO)

(Syo kweli kwamba kweli kila kitu cha bure hakina thamani, wokovu wetu ni wa gharama sana lakini tumepewa bure)

Ndiyo maana anaendelea kusema *Warumi 3:27 [27] Ku wapi, basi, kujisifu? Kumefungiwa nje. Kwa sheria ya namna gani? Kwa sheria ya matendo? La! Bali kwa sheria ya imani.*

Hakuna mwanadamu anayeweza kujisifu juu ya haki ya Mungu kwani haitolewi kwa vigezo vyta kibinadamu bali udhihirisho wa upendo wa Mungu. LOVE GIVES.

Anaongeza kwa kusema *Wagalatia 2:16 [16] hali tukijua ya kuwa mwanadamu hahesabiwi haki kwa matendo ya sheria, bali kwa imani ya Kristo Yesu; sisi tulimwamini Kristo Yesu ili tuhesabiwe haki kwa imani ya Kristo, wala si kwa matendo ya sheria; maana kwa matendo ya sheria hakuna mwenye mwili atakayehesabiwa haki.*

Hii inafunga kesi kabisa... *HAKUNA MWENYE MWILI KWA MATENDO YA SHERIA AU KUJITAHIDI KUFIIKA VIWANGO FULANI ILI AHESABIWE HAKI.*

Paulo anaongeza kwenye **Wagalatia 2:20-21 [20]**
Nimesulibiwa pamoja na Kristo; lakini ni hai; wala si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu. [21] Siibatili neema ya Mungu; maana, ikiwa haki hupatikana kwa njia ya sheria, basi Kristo alikufa bure.

Paulo anasimama kuonyesha kuwa MATESO ALIYOPITIA KRISTO NI YA KWAKE, KUFUFUKA KWAKE NI KWA AJILI YAKE wala HAHITAJI tena kufanya jambo lolote ili astahili kuhesabiwa haki.

Anaonyesha ya kuwa Kristo alipata mateso na kushinda MAUTI kwa ajili yake... angalia **2 Wakorintho 5:21 [21]**
Yeye asiyejua dhambi alimfanya kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika Yeye.

Hii ni sawa na kusema alikaa sehemu ya ADHABU yako ili wewe upate HAKI yake. Alikubali mshahara wako wa MAUTI ili Akupe UZIMA WAKE BURE. Angalia **Warumi 6:23 [23]**
Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti; bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

KARAMA (UTOAJI BURE) YA MUNGU NI UZIMA WA MILELE KATIKA KRISTO YESU BWANA WETU. Kila Mwamini anatembea katika uhalisia huo. Anayo haki yenye uzima... yaani Mungu amemkubali na

kumpa uzima wake ndani yake bila ye ye kufanya
chochote ila tu KUAMINI KAZI KUBWA YA
UKOMBOZI ULIO KATIKA KRISTO YESU.

***NDUGU YANGU, UMEHESABIWA NA MUNGU YA
KUWA UMESTAHILI YALE AMBAYO HUSTAHILI
KWA SABABU UMEMWAMINI KRISTO YESU.***

Mimi ni haki ya Mungu,

Nimehesabiwa haki,

Ninayo amani na Mungu,

Nimepatanishwa na Mungu,

Ninayo haki ya uzima ndani yangu.

**Vitabu Vingine Vya Shemeji Melayeki
KISWAHILI**

1. *Ukombozi Reloaded*
2. *Kufunga Reloaded*
3. *Moyo wa Baba*
4. *Akaanza Kutoka Musa I*
5. *Yanipasa Nifanye Nini Nipate Kuondoka?*
6. *Uinjilisti na Uanafunzi*
7. *MAOMBI: Bwana Tufundishe Sisi Kusali*
8. *Chapa Ya Kudumu*
9. *Msimzimishe Roho*
10. *Akaanza Kutoka Musa II*
11. *Kwa Kuwa Sasa Nimeokoka!*
12. *UFUATILIAJI: Namna ya kuwafutualia wanafunzi wapya!*
13. *Nataka Kumwona Yesu – Kijitabu cha 1-4 (watoto)*
14. *Niko Tayari kwa Ndoa?*

ENGLISH

1. *Evangelism and Discipleship*
2. *Believer's Eternal Seal*
3. *Now, That I am Born Again!*
4. *Seeing Jesus Christ Book 1-4 (Children's Book)*

Kuhusu Sisi

Huduma ya Global Family Gatherings imejikita katika kufundisha Neno la Mungu kwa uchambuzi wa Maandiko hatua kwa hatua. Nia yetu hasa ni kuishi katika mpango wa Mungu wa kwenda kuhubiri Injili na kutengeneza wanafunzi. Mwisho wa siku tuhakikisha kila mtu, kila mahali amefikiwa na kuimarisha katika kweli ili awe mtu imara na mwenye kutimiza mapenzi ya Mungu hapa duniani.

Email: *shemeji.melayeki@gmail.com*

Instagram: *apostleshemejimelayeki*

Facebook: *Apostle Shemeji Melayeki*

YouTube: *Apostle Shemeji Melayeki*

Kufika kwenye ibada zetu na kambi za mafundisho ya neno la Mungu tumia simu +255 714 548 565.

Ukitaka kuwa sehemu ya watu wanaowekeza fedha zao katika kutusaidia kufika injili kwa watu wengine kwa njia ya maandishi na redio tumia +255 714 548 565.

Kuingia katika Website yetu:

<http://globalfamilygatherings.co.tz>

Kuingia channel ya telegram: <https://t.me/apostleshemeji>

Kuingia Youtube channel:

<https://youtube.com/@shemejimelayeki>

Facebook page: <https://facebook.com/ShemejiMelayeki>

Whatsapp channel

[https://whatsapp.com/channel/0029VaBdRe5LCoX4y2P
paX3u](https://whatsapp.com/channel/0029VaBdRe5LCoX4y2PpaX3u)